

Библиотека
Матице српске

Српског Цртва Немањича президија д. 544
Хрва : цртвацка сина и црва и цва
Златна по младићу квалити цртва Криво
Срва Цртвацка, црва цртва рачина

На нацртвацка, црва црва, црва црва црва
Срвацка д. 544, црва црва црва црва
На црва црва црва, црва црвацка
црва црвацка : Ова црва и црвацка

Крва црва, црва црва црва Немањича
црва црва, црва црвацка црва црва
Нова црва црвацка, црва црвацка
црва - црва црва - црва црвацка

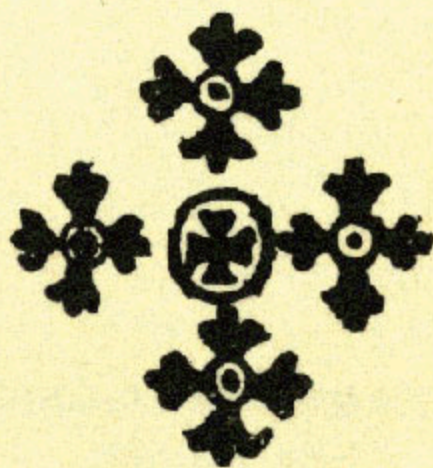

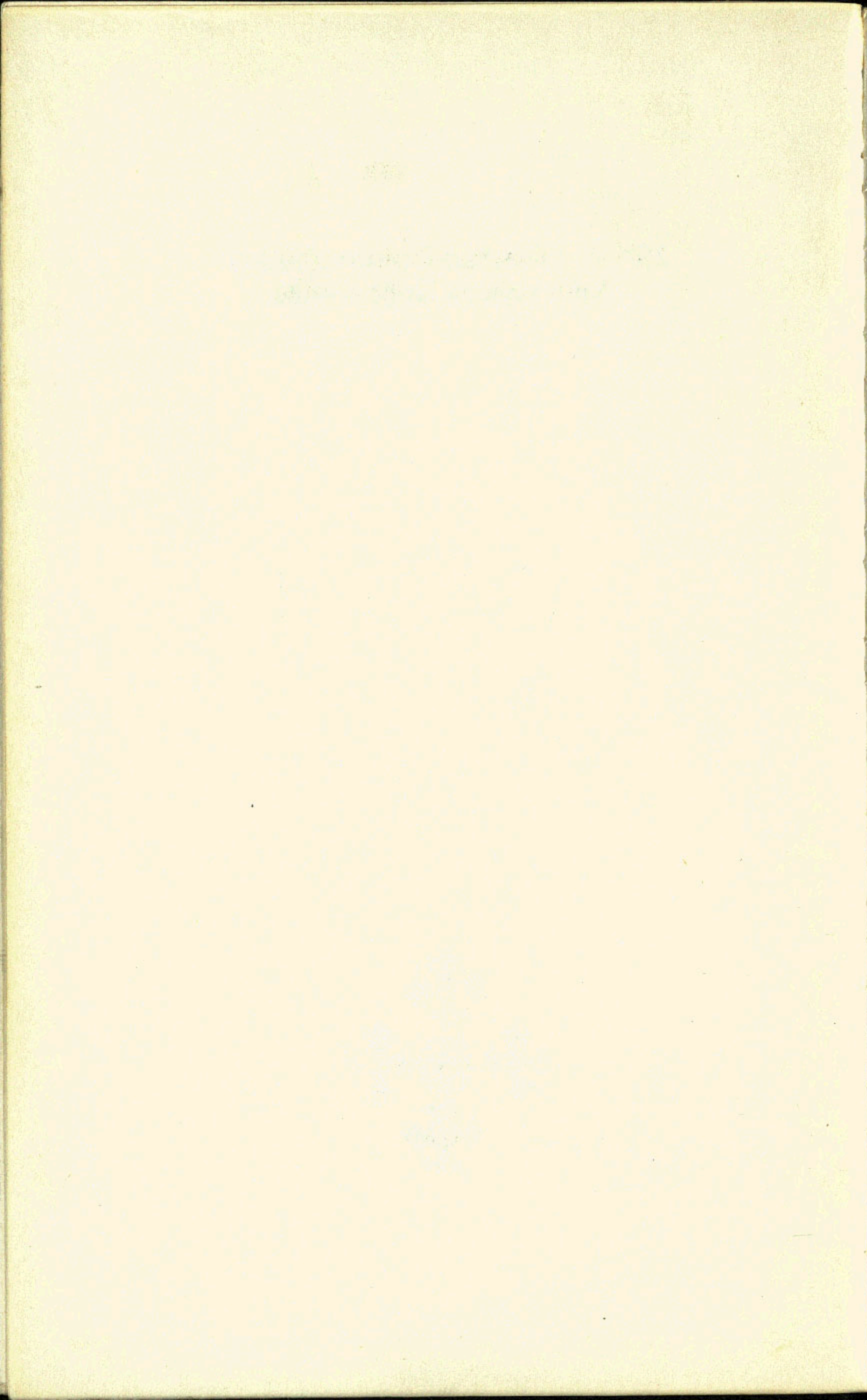
Срва, црва, црва црва црва црва црва
црва црва црва црва црва црва
В црвацка црва црва црва, и црва
и црва црва црва, црва црва

ИЗЛОЖБА
БАКРОРЕЗНИХ
КЊИГА
ХРИСТОФФОРА
ЦЕФАРОВИЋА

КАТАЛОГ

250 - годишњица Стематографије
Христофора Цефаровића

Изложба бакрорезних књига
Христофора Цефаровића

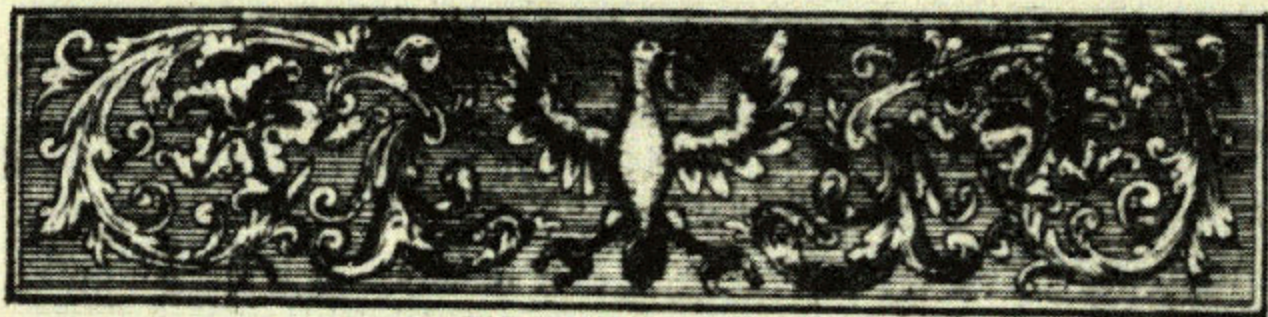
КАТАЛОГ

Библиотека Матице српске
Нови Сад
1991.

Изложбу и каталог припремиле
Душица Грбић
Катица Шкорић

Главни уредник
Миро Вуксановић

Грбови на корицама и заставице у тексту из
Стематографије Х. Цефаровића,
вињете из *Цефаровићевог Канона васкрсног*

Увод

Појава *Стематографије* Христофора Цефаровића знаменити је датум у историји српске културе, а посебно у историји српске бакрорезне графике. Ова чувена Цефаровићева књига, коју су дуго сматрали првом српском књигом нове књижевности, а која, пре свега, припада новијој српској уметности, рађа се после пет деценија од Велике сеобе Срба под Арсенијем III Чарнојевићем (1690), а недуго после друге сеобе Срба под Арсенијем IV Јовановићем Шакабентом (1738-39).

Након друге сеобе и Београдског мира (1739), досељеним Србима у Угарској постало је јасно да им нема повратка у стари напуштени завичај, те да на новим просторима аустријског царства морају да осигурају свој опстанак и да сачувају свој национални и верски идентитет.

Тадашњи духовни и политички вођа српског народа, Арсеније IV Шакабента, одмах је затражио да на угарској територији буде потврђен за патријарха и да му се јурисдикција прошири над православнима у Србији, Бугарској, Македонији, Далмацији, Босни, Хрватској, Угарској и на све оне крајеве, где има јужнословенског народа православне вере.

У борби за национална, верска и политичка права Срба у аустријској монархији, српски патријарх Арсеније IV тражио је од Царске дворске канцеларије и потврду Леополдових привилегија, што су дворске власти и учиниле 1744. године. На Народном сабору у Карловцима тада је саопштено да су у Бечу објављене *српске Привилегије на латинском језику*. Ове *Привилегије* су већ наредне године преведене на славено-српски језик, и тиме се још више приближиле српском народу.

У годинама које су следиле после друге сеобе 1738-39. јача и духовни живот Срба у северним крајевима. Нова средина и нове друштвено-политичке прилике условиле су и рађање нове књижевности и уметности. У књижевним и уметничким делима која су

настајала у то доба снажно се испољавају како национална, верска и политичка стремљења српског народа, тако и утицаји нове моде, која је долазила преко западноевропских или, још више, руских извора. То је време када се подижу и украшавају цркве по новој моди, када се у књижевности јавља школска драма, поезија у тзв. пољским тринаестерцима, и када много новог доноси и српска графика.

Српски бакрорез, који је почео свој развој већ од првих поруцбина патријарха Арсенија III Чарнојевића, поново се обнавља у Карловачкој митрополији, за шта су нарочито заслужни патријарх Арсеније IV Јовановић и његов блиски сарадник Јован Георгијевић. Двор патријарха био је спреман да српски духовни живот учини што више европским и да српско уметничко стваралаштво уведе у европске токове.

Сложеног бакрорезачког посла, непосредно после друге сеобе, латио се "илирико расијански (српски) зограф" Христофор Цефаровић.

Христофор Цефаровић се појављује у српској средини северно од Саве и Дунава у 30-тим годинама 18. века. Дошавши у Карловачку митрополију, он се најпре бавио зографским пословима - исликао је зидове манастира Бођана (1737) и српску цркву у Шиклошу код Мохача (1740), а потом се, од 1741, опредељује и потпуно посвећује раду на бакрорезној графици. Од одласка Христофора Цефаровића у Беч 1741. почиње плодотворно раздобље српског бакрореза.

У бакрорезној радионици бечког гравера Томаса Месмера 1741. године отиснута су два бакрорезна Цефаровићева дела. Прво од њих је бакрорезна графика *Свети Сава са јужнословенским православним светитељима* ~~дома Немањини~~, за који је он припремио цртеже, а Томас Месмер их резао у бакру. Овај Цефаровићев бакрорез снажно изражава оновремене националне идеје и представља припрему за друго дело, прву Цефаровићеву бакрорезну књигу *Стематографију или Изображеније оружиј илирических*.

Стематографија Христофора Цефаровића је у основи превод са латинског оригинала истоимене књиге Павла Ритера Витезовића - *Stemmatographia, sive armorum illyricorum delineatio, descriptio, et restitutio, [Viennae 1701]*.

По Стојану Новаковићу, овај Ритеров грбовник није ништа друго, него од Орбинијевих грбова начињен, из књиге *Краљевство Словена* (1601), унеколико раширен и хералдичким објашњењима, у четири стиха уз сваки грб, умножен зборник.

Садржај и карактер Витезовићеве књиге измењен је у српској *Стематографији* Христофора Цефаровића. Његова *Стематографија*

није више само хералдички зборник, већ је томе додато 29 ликова јужнословенских владара и светитеља, портрет Арсенија Четвртог, дугачка песма њему посвећена, тријумфални лик цара Душана на коњу, лик цара Душана између Хроноса и Минерве и на крају песма посвећена Христофору Цефаровићу, у којој се велича његово дело. Овако обликована српска *Стематографија* је имала мисионарску улогу и била је морални ослонац Срба током 18. века.

Књигу је превео и стихове патријарху и Цефаровићу написао оновремени учени народни секретар Павле Ненадовић.

Ликове јужнословенских светитеља и портрет Арсенија IV цртао је и резао Христофор Цефаровић, док је Тома Месмер резао грбове, текстове и обе композиције са царом Душаном, за које је цртеже начинио, такође, Христофор Цефаровић.

Библиографи бележе да је *Стематографија* имала два издања, од којих је прво издање имало две варијанте. Др Динко Давидов истиче да и од другог издања има две варијанте. У току припреме овог каталога, утврђене су те варијанте. Прва варијанта другог издања има у посвети Патријарху реч *Стематографија* исписану са једним м, а друга са два м, једно мање као уметак.

На свим издањима и варијантама *Стематографије* понавља се у посвети Патријарху датум 21. октобар 1741. године. Њиме није означен датум издавања књиге, него дан када је царица Марија Терезија потврдила титулу патријарху Арсенију IV Јовановићу Шакабенти.

Појава *Стематографије* Христофора Цефаровића био је један од најзначајнијих културно-политичких догађаја за Србе у Угарској у петој деценији 18. века. Она је била најбоље примљена књига свога доба. Нарочито ју је радо дочекала млада српска грађанска класа. У почетку, када се појавила, била је толерисана од аустријских власти. Тек касније, почетком 19. века, у време буђења националне свести, ова Цефаровићева књига је отворено оспоравана и забрањивана. У време Првог и Другог српског устанка хералдика *Стематографије* Христофора Цефаровића постала је извор за српске амблеме, печате и грбове.

Од почетка прошлог века до данас *Стематографија* је привлачила пажњу многих истраживача. Она је дуго обележавана као прва српска бакрорезна књига, а данас се зна да је 1719. године архиепископ Викентије Поповић, објавио два или три бакрорезна издања *Месецоослова* (календара).

После *Стематографије*, Цефаровићево графичко стваралаштво могуће је пратити у континуитету до 1753. године. Он је у том периоду углавном радио на бакрорезним листовима, а објавио је,

такође, и неколико бакрорезних књига, од којих се зна да постоје следеће: *Канон васкрсни* (1742), *Поученије свјатитељскоје* (1742), *Привилегије Леополда I* (1745), *Описаније Јерусалима* (1. изд. 1748, 2. изд. 1772. и 3. изд. 1781) и истоимена књига на грчком језику - *Проскинитариион* (1749). Нису све бакрорезне књиге Христофора Цефаровића сачуване. Бележи се да је изрезао и један буквар између 1742-1745, један месецослов између 1743. и 1744. и једну народну песму којој је Вук дао наслов *Срби у Донаверту*.

Све ове бакрорезне књиге Христофора Цефаровића имају изузетан културно-историјски и граверско-издавачки значај.

Бакрорезном графиком, бакрорезним књигама и хералдичком митологијом, Христофор Цефаровић је увео српску уметност у европске токове духовног живота.

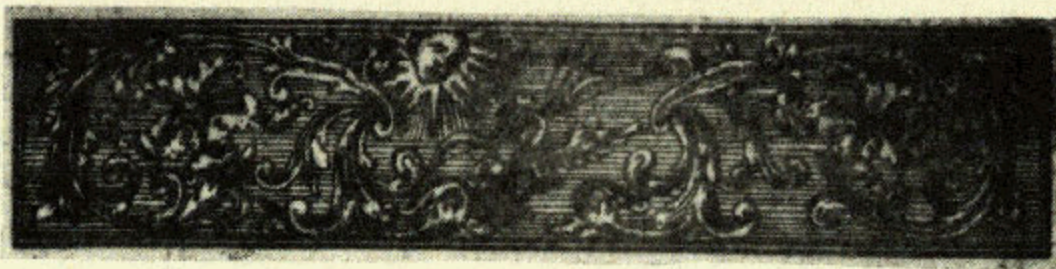
* * *

Обележавајући 250-годишњицу *Стематографије* Христофора Цефаровића, Библиотека Матице српске је припремила *Изложбу бакрорезних књига Христофора Цефаровића*, за коју је приредила и овај каталог. У каталогу су презентовани сви оригинални примерци, као и фототипска издања Цефаровићевих бакрорезних књига из збирке Библиотеке Матице српске, из библиотеке Српске православне велике гимназије у Новом Саду, која се чува у Библиотеци Матице српске, и из библиотеке Српске велике гимназије у Сремским Карловцима, коју је Библиотека Матице српске уредила.

Описи књига у каталогу донети су савременим писмом и правописом у транскрипцији.

Уважавајући изузетне научне резултате проф. др Александра Младеновића, аутори овог каталога су прихватиле његово тумачење изговора слова *ж* као *и* у презимену Христофора Цефаровића (писано *Жефарович*) и тако га донеле у овом каталогу.

ΚΑΤΑΛΟΓ

Прогноза денонощних кметова специјална
дига Каналска

бр. 1-14 = 14 x 4000 DM = 56000

бр. 15 = 1000 DM

бр. 16 = 200 DM

бр. 17 = 6000 DM

бр. 18 = 3000 DM

бр. 19-20 = 2 x 3000 DM = 6000 DM

бр. 21-22 = 2 x 4000 DM = 8000 DM

бр. 23-24 = 2 x 2000 DM = 4000 DM

бр. 25, 26, 28, 29 = 4 x 1000 Грн.

бр. 27, 30 = 2 x 5000 Грн.

= 84200 DM + 6000 Грн.

Комисија:

С. Терншт

С. Зеншт

В. Јуршт

Р. Јожевич

В. Јуршт

М. Елис

Уче Кобур А. Со

11. 2. 1992. год.

СТЕМАТОГРАФИЈА, јуже в вјечнују памјат благополучнаго потвержденија свјатјејшему и блажењејшему господину, господину Арсенију Четвертому, архиепископу пећскому, всјех Сербов, Болгаров, западнаго Поморија, Далмацији, Босни, обон пол Дунаја и цјелаго Илирика патријарху господину, господину милостивјејшему Христофор Цефарович, илирико расијански опшчи зограф, всепокорно приписујет и в залог синовскаго благоговјенија дарујет. - [1. изд., 1. варијанта]. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - [1-3, 5-7, 9-12], 1-8, 10-42 [= 51] л.; 205x160 мм.

Први насл., одн. посвета Арсенију IV, на л. [9а]. - Други насл. на л. [12а]: ИЗОБРАЖЕНИЈЕ ОРУЖИЈ ИЛИРИЧЕСКИХ автором Павлом Ритером в дијалектје латинском изданоје на свјет и по јего урјажденију на славеносерпски јазик преведеноје. - На л. [1а] у доњем левом углу, изван оквира гравире запис: *Начерта и исече Христофор Цефарович*; изван оквира осталих гравира од л. [1б] до л. [8б] су иницијали: С, Ч, Х, Ж. (= сече черта Христофор Цефарович). - Текст црквеном ћирилицом. - Листови нумерисани напореда грчким и арапским бројевима. - Недостају листови изостављени у опису. - Листови опсечени. - *Повез*: картонске корице обложене су тамносмеђом новијом кожом, на предњој и задњој страни налепљени су сачувани делови тамносмеђе старије орнаментиране коже рађене у слепом отиску. - На л. [9а] потпис Александра Сандића. - На горњим маргинама л. 41б и 42а белешке без значајних информација.

Садржај:

Гравире светитеља и владара на л. [1а, 1б, 2а, 2б, 3а, 3б, 4а, 4б, 5а, 5б, 6а, 6б, 7а, 7б, 8а, 8б, 9б, 12б], 40а, 40б, 42б.

На л. [9а] посвета Арсенију IV: *Стематологија...*

На л. [10а]: *Знаменија патријаршеска* (грб Патријаршије и квадрат од 15x15 поља са именом Арсениј Четврти).

На л. [10а-12а] песме Арсенију IV: *Свјатјејши блажењејши милостивјејши господине!* Испод песме други насл. : *Изображеније оружиј илирических...*

На л. 1-28б грбови земаља, на свакој страни по један. Изван оквира, доле је опис грба у стиховима.

На л. 29а-40а тумач грбова: *Изјасњеније знамениј или арм предложених.*

На л. 41а посвета Павла Ненадовића млађег Христофору Цефаровићу: *Благочтеному господину Христофору Цефаровичу, опшчи народском зографу, ревнитељу отчества болгарскога, љубитељу ц(а)рства илиричкога, за књигу јеј же имја Знамениј или Оружиј илиричких изображеније, Павел Ненадович, школ иногда карловачких Козачинских ученик, от усердија сије восписујет.*

На л. 41б-42а Ненадовићеви стихови посвећени Цефаровићу.

Карактеристике прве варијанте: 1. првих 12 листова немају нумерацију; 2. на л. [1а, 2б, 3а] позадина гравира је бела; 3. на л. [12а] испод песме: *В, Б, М, С, Христофор Цефарович илирико серпски опшчи зограф*; 4. на л. [12б] оквир гравире Стефана Силног чине свих 56 грбова у медаљонима из *Стематографије*; 5. на л. 20б стоји: *Сцитија*; 6. на л. 35б илустрација је колски точак.

Српско издање *Стематографије* рађено је према првом издању Ритеровог дела: *Stemmatographia, sive armorum illyricorum delineatio, descriptio, et restitutio. Authore Equite Paulo Ritter, [Viennae 1701].*

Наш превод, поред албума грбова са преведеним стиховима и тумачем, садржи и двадесет и девет ликова јужнословенских владара и светитеља, песму посвећену патријарху Арсенију IV и песму посвећену Христофору Цефаровићу. Књигу је превео Павле Ненадовић млађи.

ГМ 17

БМС

2.

Р18 Сх II 21 (Р II 815)

СТЕМАТОГРАФИЈА... - [1. изд., 1. варијанта]. - В Вјење, Тома Мџмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - [1-7], 28-42 [= 22] л.; 210 x 170 мм.

Недостају листови изостављени у опису и ненумерисани л. 8-12. - Листови опсечени. - *Повез:* картонске корице обложене су новијом тамносмеђом кожом. - На л. 29б печат библиотеке др Георгија Михаиловића из Инђије.

ГМ 17

БМС

СТЕМАТОГРАФИЈА... - [1. изд., 2. варијанта]. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 1-52 л.; 208 x 162 мм.

Први насл. на л. 9а; други насл. на л. 12а. - Недостају л. 53-54. - Листови опсечени. - *Повез*: картонске корице обложене су тамносмеђом новијом кожом, на предњој и задњој страни налепљено је неколико мањих сачуваних делова тамносмеђе старије орнаментиране коже, са једва видљивим траговима златотиска.

Измене друге варијанте: 1. сви листови имају нумерацију; 2. на л. 1а, 2б, 3а позадина гравира је шрафирана; 3. на л. 32б стоји: *Скитија*; 4. на л. 47б илустрација је штит са три крила осовине (исто као у Ритеровом оригиналу).

ГМ 18

БМС

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. [тј. 3. варијанта]. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 1-12, [1], 13-54 л.; 212x165 мм.

Други насл. на ненумерисаном листу између л. 12 и 13: ИЗОБРАЖЕНИЈЕ ОРУЖИЈ ИЛИРИЧЕСКИХ автором Павлом Ритером в дијалектје латинском изданоје на свјет и по јего урјажденију на славеносерпски јазик преведеноје. Второје изданије от Христофора Цефаровича, илирико опшчи зограф. - *Повез*: картонске корице обложене су смеђом орнаментираном кожом, која је делимично излизана; видљиви су трагови златотиска; хрбат оштећен; позлаћен рез. - На л. 12б на доњој маргини запис: *Сија књига зовома Изображеније / оружиј илирических мње / Василија [Трифона?] ијеродиакона / и пострижника врднико-рава/ничког потписах лета 1756-го / маја 15-го.* - На унутр. стр. предњих корица овални зелени печат Српске велике гимназије у Новом Саду. - На л. 1а и 9а овални плави печат библиотеке Српске православне велике гимназије у Новом Саду. - На л. 1а, 23а и 54а округао мали плави печат Мушке гимназије у Новом Саду.

Измене у првој варијанти овог издања: 1. на л. 10а нема грба Патријаршије, ни квадрата 15x15 поља са именом *Арсениј Четврти*;

на месту ових симбола је наслов песме: *Свјатјејши блажењејши милостивјејши господине, господине!* 2. на л. 12а завршетак песме штампан је мањим словима због квадрата с комбинацијом слова *Арсениј Четврти*, који је знатно повећан; испод квадрата у потпису Цефаровића, уместо *серпски* пише *расијански*; 3. на л. 12б: *Знаменија патријаршеска* - грб Патријаршије по величини као и Ритерови грбови, око штита је запис: *Арсениј божијеју милостију православни архиепископ пећски и всјех Сербов и Болгаров, Поморија, Далмацији, Босни, обон пол Дунаја и всего Илирика патријарх*; 4. на листу без нумерације уметнутом између л. 12 и 13 други насл.: *Изображеније оружиј илирических...* 5. на полеђини истог листа гравира Стефана Силног без шрафиране позадине, око ње 20 грбова у медаљонима, а у угловима по један грб у већем медаљону (горе лево: *Сербљија*, десно: *Болгарија*; доле лево: *Илирическо*, десно: *Царство от Немање устав(љено)*); раније празан простор у средини доле има запис: *Вјем твоја дјела и труди и за имја моје трудилсја јеси...*; 6. на л. 32б стоји: *Скитија* (за глас *т* је *тита*); 7. на л. 53а у четвртом реду стоји: *илирико расијанскому опшчему зографу*, уместо *опшчи народскому зографу*.

ГМ 19

НГ

5.

Sr-sl 249 (6290; N° 59)

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. [тј. 3. варијанта]. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 1-12, [1], 13-54 л.; 210x164 мм.

Листови 10-12 погрешно увезани (12, 11, 10). - На л. 9а, 15а и на 54б округли плави печат библиотеке Српске велике гимназије у Сремским Карловцима. - *Повез*: картонске корице обложене су смеђом, богато украшеном кожом са златотиском; позлаћен рез.

ГМ 19

КГ

6.

P18 Сх II 103. 4

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. [тј. 3. варијанта]. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 1-12, [1], 13-54 л.; 203x155 мм.

ГМ
Повез: картонске корице обложене су смеђом, богато орнаментираним кожом са златотиском, која је на неким местима излизана; хрбат оштећен; позлаћен рез. - На полеђини задњег кор. листа овални плави печат библиотеке др Георгија Михаиловића из Инђије.

ГМ 19

БМС

7.

P18 Сх II 103. 1

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. [тј. 3. варијанта]. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 1-12, [1], 13-52, 54 [= 54] л.; 202x160 мм.

CC
Недостаје лист изостављен у опису, део ненумерисаног уметнутог листа и део л. 31. - *Повез*: картонске корице обложене су тамносмеђом орнаментираним кожом са слабо видљивим златотиском. - На унут. стр. предњих корица разне белешке без значајних информација. - На унут. стр. задњих корица новија белешка: *Својина од Паје Радића / Стојков Бранко / Модош / Јаша Томић*. - На унут. стр. предњих корица, на сачуваном делу уметнутог листа и на л. 28а овални плави печат библиотеке Стојков Стевана.

ГМ 19

БМС

8.

P18 Сх II 103.5

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. [тј. 3. варијанта]. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 1, 4-54 [= 52] л.; 219x166 мм.

Недостају листови изостављени у опису и ненумерисан лист између л. 12 и 13. - Неки листови опсечени. - *Повез*: предња и задња страна картонских корица обложене су тамносмеђом кожом са позлаћеним орнаментима у средини, на хрпту је светло смеђа кожа. - На доњим маргинама листова 4а, 5а, 6а, 7а и 8а континуирани запис: *Сија Стематографија Стефан дијакона господина архијереја Ијоана Георгијевича епископа вршачкога и прочих*. - На л. 10а запис: *Аз Николај Нешкович / молер родом из Србије / ту и воспитан до лет десјат / обучен књижног и молерског / худо(жества) в Карловци и в Петроварадинском / шанце и в прочих пределах Ва/ндровке трудихсја и јелико по / сиље пописах*.

ГМ 19

БМС

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. [тј. 4. варијанта]. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - [2], 1-12, [1], 13-54 л.; 210x172 мм.

Разлика према трећој варијанти је у првом наслову (л. 9а), где реч *Стематографија* има два слова *м*, друго слово *м* је знатно мање. - Листови неједнако опсечени. - *Повез*: картонске корице обложене су смеђом глатком кожом, а на предњој и задњој страни налепљени су делови старије орнаментиране тамносмеђе коже са слабо видљивим златотиском. - На полеђини првог празног листа запис: *Јелико прочтох / и всја провидјех / но недоумјевавсја / сему и чудесја / како вскорјел времену / всје имјејут своју премјену / [] Терзић*. - На предњој страни другог празног листа запис: *Хотја јасно обучит отеч/ество љубјашчја / наш Димитрије ритера Михаи/лович исправно служашчи / печати тисјашча следујеши стопи / иже в Јевропи, 761-го. / Жизен светаго равен благаго, / днес Димитрија церков светаго / ублажила красно, почто велегласно / сеј по чудеси јешче у телеси, / удиви селенују сушчу исполњену / надеждо / преблагаја Христа бога ма[] моли сина својего нас од бјед / сохрани*ти.

ДД 63

БМС

10.

P II 3065

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. [тј. 4. варијанта]. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - [1], 1-12, [1], 13-54, [1] л.; 194x164 мм.

Ненумерисани листови на почетку и на крају књиге су празни. - Листови опсечени. - *Повез*: полукожа. - На предњој страни првог празног листа потпис Димитрија Руварца. - На предњој страни првог празног листа и на л. 9а стилизовани, неуковирени плави печат са иницијалима МР (= Мита Руварац). - На предњој страни првог празног листа и на л. 10а неуковирени плави печат библиотеке Јоце Вујића из Сенте.

ДД 63

БМС

11.

Sr-Sl 250 (6290)

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. [тј. 4. варијанта]. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 1-54 л.; 196x163 мм.

Недостаје нунумерисан лист између л. 12 и 13. - Листови опсечени - *Повез*: картонске корице обложене су тамносмеђом орнаментираним кожом са слабо видљивим златотиском. - На унут. стр. предњих корица запис: *Петар Лацковић/гимназ(ист) VII разр./1875*. - На унут. стр. предњих и задњих корица овални плави печат библиотеке Гимназијских фондова у Сремским Карловцима. - На л. 10а, 15а и на 54б округли плави печат библиотеке Српске велике гимназије у Сремским Карловцима.

ДД 63

КГ

12.

P₁₈ Сх II 103.2

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. [тј. 4. варијанта]. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 6-9, 13-15, 17 (фрагмент), 20-21, 23-24, 26-40, 44-51 [= 35] л.; 201x168 мм.

Недостају листови изостављени у опису, нунумерисан лист између л. 12 и 13 и л. 52-54. - Листови опсечени - *Повез*: полуплатно.

ДД 63

БМС

13.

P₁₈ Сх II 103.3

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 1, 4, 12, [1], 13-53 [= 45] л.; 204x166 мм.

Варијанта примерка се не види, јер недостаје лист са првим насловом (л. 9а). - Недостају листови изостављени у опису и л. 54. - *Повез*: картонске корице обложене су тамносмеђом кожом, а на предњој и задњој страни су налепљени сачувани делови старије орнаментирание тамносмеђе коже са златотиском.

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 10-21, 24-54 [= 43] л.; 229x168 мм.

Варијанта примерка се не види, јер недостаје лист са првим насловом (л. 9а). - Недостају листови изостављени у опису и ненумерисан лист између л. 12 и 13. - Листови опсечени. - *Повез*: картонске корице су обложене глатком тамносмеђом кожом, на предњој и задњој страни су налепљени сачувани делови старије орнаментиране тамносмеђе коже са златотиском; позлаћен рез - На предњој страни предњег кор. листа запис: *Сију књижицу приложи на дар / свјашченоијереј Ијоан Берзакович во / храмe свјатих первоверховних [] / Петра и Павла в церков Карлов/ачкују за спомен себи и свом / дним месец 5-го октом(врија) [] / [] 1770-го лета*. - На полеђини задњег кор. листа белешка са потписом Јована Брзаковића. - На предњој страни предњег кор. листа, на л. 10а и на 12а округли плави печат: *Nezavisna država Hrvatska - Državna klasična gimnazija - Hrvatski Karlovci*. - На предњој страни задњег кор. листа овални плави печат Старатељства гимназијских фондова у Сремским Карловцима.

Године 1971. ова књига се нашла у Антикварници Матице српске, када ју је Библиотека Матице српске откупила и унела у свој инвентар под бр. 357744. Како, према печатима, књига припада библиотеци Српске велике гимназије карловачке, у току припремања ове Изложбе, одлучено је да Библиотека Матице српске поклоном врати овај примерак библиотеци Карловачке гимназије.

КГ

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 25, 27, 30, 34-38, 40, 45-53 [= 18] л.; 193x161 мм.

Варијанта примерка се не види, јер недостаје лист са првим насловом (л. 9а). - Недостају листови изостављени у опису, ненумерисан лист између л. 12 и 13 и л. 54. - Недостају корице; књ. раскоричена.

БМС

СТЕМАТОГРАФИЈА... - 2. изд. - В Вјење, Тома Месмер сечец, окто(мврија) 21-го, 1741-го. - 41, 44, (фрагмент) [= 2] л.; 204x158 мм.

Варијанта примерка се не види, јер недостаје лист са првим насловом (л. 9а). - Недостају сви листови изостављени у опису, ненумерисан лист између л. 12 и 13 и л. 45-54. - Недостају корице.

БМС

Благословенијем свјатјејшаго и блажењејшаго великаго господина, господина Арсенија Четвртаго, архиепископа пећскога, всеја же Србији, и Болгарији, Далмацији, Босни, западњаго Поморија, обон пол Дунаја и цјелаго Илирика патријарха, напечатасја сија књижица КАНОН ВОСКР(Е)С(Е)НИЈА ГОСПОДА НАШЕГО ИСУСА ХРИСТА.- В Вијење аустријској, трудом и иждивенијем Христофора Цефаровича, илирико расијанскога зографа, лета спаситељева 1741-го, марта 25-го. - [2], 4-17 [= 16] л.; 114x75 мм

Текст црквеном ћирилицом. - Листови нумерисани арапским бројевима. - Недостају листови изостављени у опису. - Листови опсечени. - *Повез*: дрвене корице пресвучене сомотом; једна копча; позлаћен рез. - На л. 13б белешка пароха Василија Динашка.

Садржај:

На л. 1а наслов: ... *Канон воскр(е)с(е)нија господина нашего Исуса Христа...*

На л. 1б: *Похвална песма патријарху Арсенију IV*

На л. 2а бакрорезна слика *Христос брани земљу*

На л. 2б бакрорезна слика *Силазак у ад*

На л. 3а - 176 текст *Канона васкрсног* пренесеног из руских књига

ЛЧ, стр. 307-316; ДД 65

БМС

18.

Р18 Сх I 26 (Р I 261)

Благословенијем свјатјејшаго и блажењејшаго великаго господина, господина Арсенија Четвртаго, архиепископа пећскога, всеја же Србији и Болгарији, Далмацији, Босни, западњаго Поморија, обон пол Дунаја и цјелаго Илирика патријарха, напечатсја сија књижица **ПОУЧЕНИЈЕ СВАТИТЕЉСКОЈЕ К НОВОПОСТАВЉЕНОМУ ИЈЕРЕЈУ** в вјечнују памјат ново посвјашченаго господина, господина Павла Ненадовича, православнога епископа карловачкаго, сењскога и плашкаго, от трудов Христофора Цефаровича, илирико расијанскога опшчаго зографа, все покорно преписасја и в залог синовскога благоговјенија дар принесесја. - В Вјење, 1742-го, априлија 24-го. - 12л.; 143x97 мм.

Текст црквеном ћирилицом. - Листови нумерисани грчким бројевима. - *Повез*: броширано. - На доњој маргини л. 1а потпис Јефтимија Панајотова.

Садржај:

На л. 1-8 су савети свештеницима после рукоположења (поучење прештампано са руског извора)

На л. 9-12 седам смртних грехова (из непознатог извора).

ГМ 20; ДД 64

БМС

ПРИВИЛЕГИЈИ чрез блаженија императори Леополда Ијосифа и Карола Шестаго, славњејшаго поминанија такожде ниње царствујушчеје величество Марију Терезију, славному народу илирико расијанскому чрез слѣдујушчија депутирти и полномошчници, то јест Павла Ненадовича, епископа карлшчадскаго, и патријаршескаго генерал - викара Ијоана Георгијевича, архидијакона патријаршескаго Арсенија Вујича, обрестлајтенанта Краљевскаго от Крајини потискија Андреја Андрејевича, краљевскаго постфервалтера петроварадинскаго и хершофта уфелова карловачкаго администратора. В преводје Привилегиј напред слѣдујушчих от латинскаго дијалекта на матерњи славеносерпски јазик трудилсја Павел Ненадович, патријаршески писар... - В Вјење, Христофор Цефарович илирико расијански опшчи зограф, дне 24. априлија, лета 1745го. - [2], 28, [4] стр.; 332x219 мм.

Текст црквеном ћирилицом. - Стране нумерисане арапским бројевима. - Повез: полукожа. - На доњим маргинама стр. [1а], 1а, 2а, 3а, 4а, 5а континуиран запис: *Сије Привилегије принадлежат братије Петра и Павла хаи Стојанович, житеља мјеста Баваништа. Купи блаженопочивши дед Павле ација у Вршцу на вашару.*

Садржај:

На стр. [1-2]: *Освјашчени клере и славни народе...*

На стр. 1-12: *Привилегији... На крају насл. стр: Исходатајствованија средствијем високија канцеларији дворовнутрењејшија, благоутробњејше дарованија и потвержденија дне 24-го априлија, лета 1743-го.*

На стр. 13-28: *Привилегији... На стр. 13 на крају: Средствијем високославнија канцеларији дворнија мацарскија милостивјејше даворажнија и сопотвержденија дне 18-го маја, лета 1743-го.*

На стр. 24-28: *Освјашчењејшаго церарскаго и краљевскаго величества славњејшаго поминанија Карола Шестаго и ниње царствујушчаго величества Марији Терезији всјех древље славному народу илирическому милостиво дарованих Привилегиј диплома покровительнаја...*

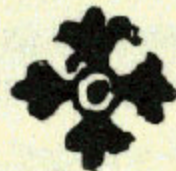
На стр. [1-4]: *Екстракт или Извод пунктов привилегијалних... преведен с латинскаго јазика Павлом Ненадовичем, иногда патријаршим писаром.*

ПРИВИЛЕГИЈИ... - В Вјење, Христофор Цафарович илирико расијански опшчи зограф, дне 24. априлија, лета 1745-го. - [2], 28, [4] стр.; 324x213 мм.

Повез: полуплатно. - На предњој страни предњег кор. листа овални плави печат библиотеке др Георгија Михаиловића из Инђије. - На полеђини задњег кор. листа правоугаони плави печат Књиговезнице Драг. М. Петковића - Београд.

ГМ 24; ДД 66

БМС

ОПИСАНИЈЕ СВЈАТАГО БОЖИЈА ГРАДА ИЈЕРУСАЛИМА с цркве живоноснаго гроба господња и прочих свјатих мјест, в њих по свидјетельству свјатих јевангелистов от рожд(енија) до вознесе-нија Христова многаја ко спасенију человјеческому содјејашасја преосвјашчењејши и словесњејши господин, господин Исаија Антонович, православни архиепископ и митрополит всего в державје вишњаго и всеславњејшаго дома аустријскаго обретајушчагосја сербо-славенскаго и валахијскаго народа и их цесаро-краљевскаго величества, дјејствительни дворни совјетник, на понизњејшеје про-шеније честњејшаго господина Симеона Симоновича, архимандри-та ијерусалимскаго, во жеже желајушчих ради слишати, читати и разумјети, типом издати и в народ отпушчати се благословљајет. - [1. изд.]. - В Вијење, настојанијем ијеродијакона Христофора Цафа-ровича, илирико расијанскаго опшчаго зографа, 1748-го, нојемврија 30-го. - 53 стр. [= 51]; 204x155 мм.

Текст црквеном ћирилицом. - Странице су нумерисане арапским бројевима. - На насл. стр. изнад насл. стоје бројеви пагинације 1. 2. 3; на полеђини насл. листа је број 4 за страницу, отуда у књизи 51 страна, а обележено је 53. - На стр. 4-5 предговор: *Всјем благочести-вим читатељем радоватисја, са потписом: Симеон, ијеромонах и*

архимандрит и јерусалимски. - На стр. 53 поговор, поч.: Умом дости-
зајушче..., са потписом: *Всесмирени и недостојни раб живоноснога*
гроба господња Симеон Симонович, архимандрит и јерусалимски.
Повез: дрвене корице обложене су тамносивом хартијом. - На унут.
стр. предњих корица написано је: *Михаиловић 10. XII 1944*, а испод
следи запис: *Ковачевић Персида мати / Николаје Ковачевића / беле-*
жнику Валкану, рођен 1838. у / Липову, Темишварска међа. - На насл.
стр. овални плави печат Антикварнице "Доситеј Обрадовић" Бео-
град. - На полеђини стр. 53 овални плави печат библиотеке др Геор-
гија Михаиловића из Инђије.

ГМ 26; ДД 67

БМС

22.

Р18 Сх II 20.1

ОПИСАНИЈЕ СВЈАТАГО БОЖИЈА ГРАДА ИЈЕРУСАЛИМА. - [1.
изд.] - В Вијење, 1748-го, нојемврија 30-го. - 1-10, 19-22, 25-42, 45-46
[= 32] стр.; 206x166 мм.

Недостају стране изостављене у опису и стр. 47-53. - *Повез:* полупла-
тно. - На предњој страни предњег кор. листа запис: *Сија књига []*
зовеми Ијерусали(м)/јест Теодора Стефанова купи/х за 5(1) [?] от
Матеје Максимова / м(е)сеца ијулија 15-го 1765-го лета/у Земуну./
Боже милостиви буди мње / грешному и помилуј мја / призри гос-
поди милостивне / оком благоутробије народ / твој кристија(н)ски
скоро им / подажд руку помошч на авга/ранина да не возрадујутсја
и да не реку/т где јест Бог их молитисја / услыши и помилуј / Јешче
молимсја от јеже избавитисја / роду кристија(н)скому от рук ав-
га/рјанских и покорити авгарјани / под ноги наши да не возрадујут
/ и да не рекут где јест Бог их / молимтисја услыши и помил(уј). - На
предњој страни задњег кор. листа белешке без значајних информа-
ција. - На полеђини задњег кор. листа белешка Аце Лазића. - На доњој
маргини насл. стр. овални зелени печат, слабо видљив.

ГМ 26; ДД 67

БМС

23.

Р18 Сх III 4 (Р II 244)

ОПИСАНИЈЕ СВЈАТАГО БОЖИЈА ГРАДА ИЈЕРУСАЛИМА с
церкве живоноснога гроба господња и прочих свјатих мјест, в њих
же по свидјетельству свјатих јевангелистов от рожд(енија) до возне-
сенија Христова многаја ко спасенију человјеческому содјејашасја

преосвјашчењејши и словесњејши господин, господин Мојсеја Путник, православни архиепископ и митрополит всего в державје вишњаго и всеславњејшаго дома аустријскаго обрјетајушчагосја сербо-славенскаго и валахијскаго народа и их цесаро-краљевскаго величества, дјејствитељни дворни совјетник, на пинизњејшеје прошеније преосвјашчењејшаго господина Симеона Симоновича, митрополита птоломејскаго, во јеже желајушчих ради слишати, читати и разумјети, типом издати и в народ отпушчати се благословљајет. - [3. изд.]. - В. Вијење, 1781-го, августо 27-го. - 53 [= 51] стр.; 230x175 мм.

За треће издање изрезана је нова насл. стр. са следећим изменама: изостављено је име Христофора Цефаровића, измењен је датум, а уместо Исаије Антоновића дошао је митрополит Мојсеј Путник. Исто тако, Симеон Симоновић није архимандрит јерусалимски, већ митрополит птоломејски, што је исправљено у целој књизи. - *Повез:* полуплатно. - На полећини стр. 53. овални плави печат библиотеке др Георгија Михаиловића из Инђије.

ГМ 159

БМС

24.

Р18 Сх III 4.1

ОПИСАНИЈЕ СВЈАТАГО БОЖИЈА ГРАДА ИЈЕРУСАЛИМА... - [3. изд.] - В Вијење, 1781-го, августо 27-го. - 1-36, 39-53 [= 49] стр.; 213x160 мм.

Недостају стране изостављене у опису. - *Повез:* дрвене корице обложене су мраморираном хартијом. - На полећини предњег кор. листа и на полећини стр. 53 белешке без значајнијих информација.

ГМ 159

БМС

ИЗОБРАЖЕНИЈ ОРУЖИЈ ИЛИРИЧЕСКИХ = СТЕМАТОГРАФИЈА. Резали у бакру Христофор Жефаровић и Тома Месмер. - Фототипско изд. - Нови Сад, Матица српска, 1961. - [1], 1-12, [1], 13-54 л.; 245x176 мм. - (Фототипска издања)

На полеђини насл. листа: "Овим издањем Жефаровић-Месмерове Стематологије (Беч 1741) и изложбом "Дело Христофора Жефаровића" коју је приредила Галерија Матице српске обележена је двеста двадесетогодишњица прве значајније српске књиге осамнаестог века". - Фототипско изд. 2-ог изд., тј. 4-е варијанте. - Тврди повез.

БМС

СТЕМАТОГРАФИЈА = ИЗОБРАЖЕНИЈЕ ОРУЖИЈ ИЛИРИЧЕСКИХ. Изрезали у бакру Христофор Жефаровић и Тома Месмер 1741. Приредио Динко Давидов. - Фототипско изд. - Нови Сад, Галерија Матице српске, 1972. - 1-31, [1-2], [2 празне] стр., 1-12, [1], 13-54 л.; 233x176 мм. - (Посебна издања; књ. 1)

На стр. 3: "Овим издањем Жефаровић-Месмерове Стематологије обележава се 125-годишњица Галерије Матице српске и 250-годишњица садашње цркве манастира Бођана". - Фототипско изд. 2-ог изд., тј. 4-е варијанте. - На стр. 5-31 предговор Динка Давидова. - На стр. [1-2] напомене. - Тврди повез.

БМС

СТЕМАТОГРАФИЈА. [Художник и гравјор] Христофор Жефарович. - Факсимилно изд. коментарирано од Асен Василев. - Софија, Наука и изкуство, 1986. - 45, [3] стр., [1-12], 1-42 л.; 235x173 мм.

Фототипско изд. 1-ог изд., тј. 1-е варијанте. - На стр. 9-45 предговор. - Повез: платно.

БМС

СТЕМАТОГРАФИЈА = ИЗОБРАЖЕНИЈЕ ОРУЖИЈ ИЛИРИЧЕСКИХ. [Изрезали у бакру] Христифор Жефаровић и Тома Месмер, Беч, 1741. Главни и одговорни уредник Стеван Огњеновић; уредник и приређивач Сениша Живковић. - Београд, НИП Југославија ЕКО, 1990. - 1-12, [1], 13-54 л.; 219x167 мм + [4] стр. - (Библиотека Споменници културне баштине; књ. 1)

Фототипско изд. 2-ог изд., тј. 3-е варијанте - На стр. [2-3] уводна реч Сенише Живковића. - Тврди повез.

БМС

ОПИСАНИЈЕ ЈЕРУСАЛИМА. Изрезао у бакру Христофор Жефаровић 1748. Приредио Динко Давидов. - Фототипско изд. - Нови Сад, Галерија Матице српске, 1973. - 64, 53 [= 51] стр.; 233x174 мм. - (Посебна издања; књ. 2)

Овим издањем је обележена 225-годишњица оригиналног издања. - На стр. 5-64 уводна студија Динка Давидова: *Предговор; Историјски увод; Јерусалим и српска култура; Јерусалим и Христофор Жефаровић; Опис илустрација; Напомене.* - Тврди повез.

БМС

ОПИСАНИЕ НА ЕРУСАЛИМ. Съставител, художник и гравьор Христофор Жефарович Виена, 1748. - Факсимилно изд. представено от Христо Дерменджиев. - София, Наука и изкуство, 1986. - 63, [1], 53 [= 51] стр., [1] л. с таблом; 235x173 мм.

Овим издањем је обележена 1300-годишњица од оснивања бугарске државе, 230-годишњица од смрти Христофора Жефаровића и 235-годишњица од издавања књига *Описаније Јерусалима.* - На стр. 7-63 предговор. - *Повез:* платно.

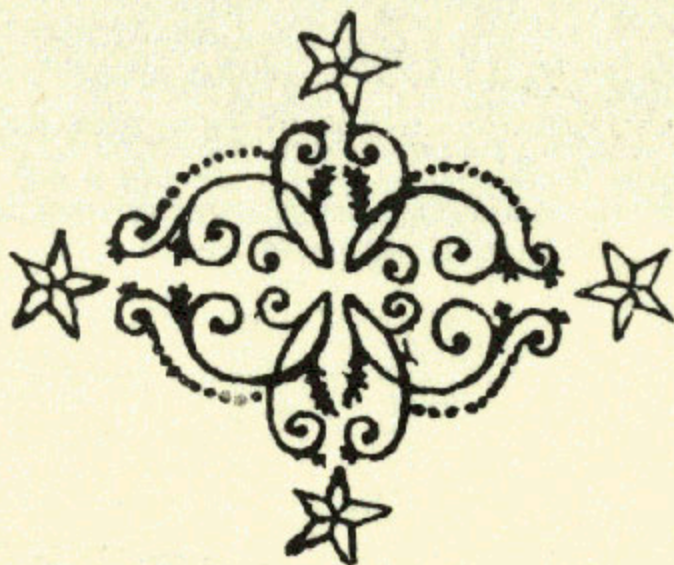
БМС

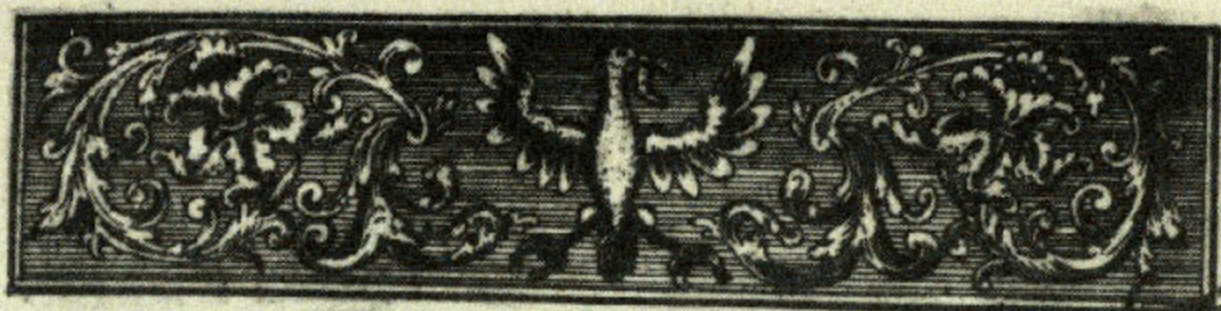
Скраћенице библиотека из којих су изложене бахрорезне књиге

БМС	Билитека Матице српске, Нови Сад
КГ	Библиотека Српске велике гимназије у Сремским Карловцима
НГ	Библиотека Српске православне велике гимназије у Новом Саду (чува се у Библиотеци Матице српске).

Скраћенице за употребљену литературу

ГМ	Георгије Михаиловић, <i>Српска библиографија XVIII века</i> , Београд 1964.
ДД	Динко Давидов, <i>Српска графика XVIII века</i> , Нови Сад 1978.
ЛЧ	Лазар Чурчић, <i>Непознати "Канон воскресни" Христофора Жефаровића</i> , Зборник за ликовне уметности 4, Нови Сад 1968.

ΣΤΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

Чина: 1874

ЮЖЕ ВЪЗВѢЧНЮ ПАМЯТЪ,

БЛГО ПОЛУЧНАТО ПОТВЕРЖЕНІА,

СТЪИШЕМОУ: БЛЖЕННІИШЕМОУ, ГДНЪ, ГДНЪ,

АРСЕНІЮ ЧЕТВЕРТЬМУ,

АРХІЕПІКПЪ ПЕКЪМУ,

ВСІХЪ СЕРБЪВЪ, БОЛГАРЪВЪ, ЗАПАДНА

Ю ПОМОРІА, ДАЛМАЦІИ, БОСНЫ, ОБОПЪ

ХУНАА, ИЦЪЛАТО, ИЛЛУГКА,

ПАТРІАРХЪ

ГДНЪ, ГДНЪ, МИЛОСТИВЪ ИШЕМОУ

ХРИСТОФОРЪ ЖЕФАРОВИЧЪ. иллірійско расейскіи

общій зоографъ беспокорно приписуетъ

и въ злого сыновскаго блго-
говѣнія дръветъ.

В ВѢКННІИ

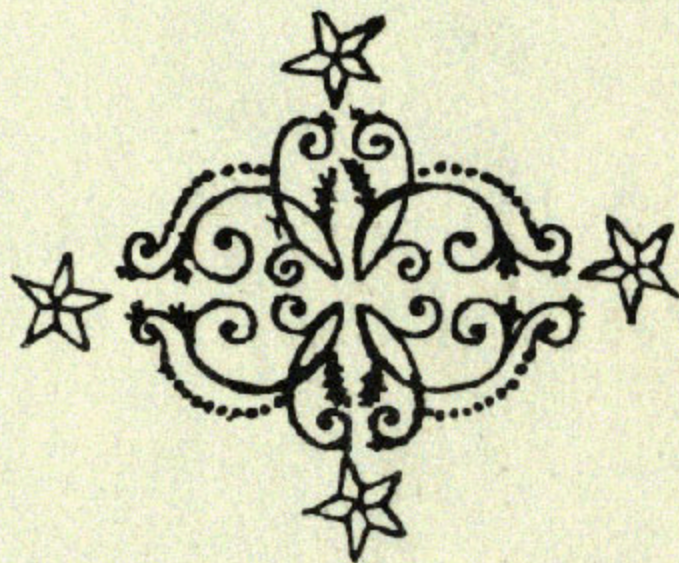
Ашма Мессера Сича.

1 - 16. Св. Стефан Немања – св. Стефан Првовенчани

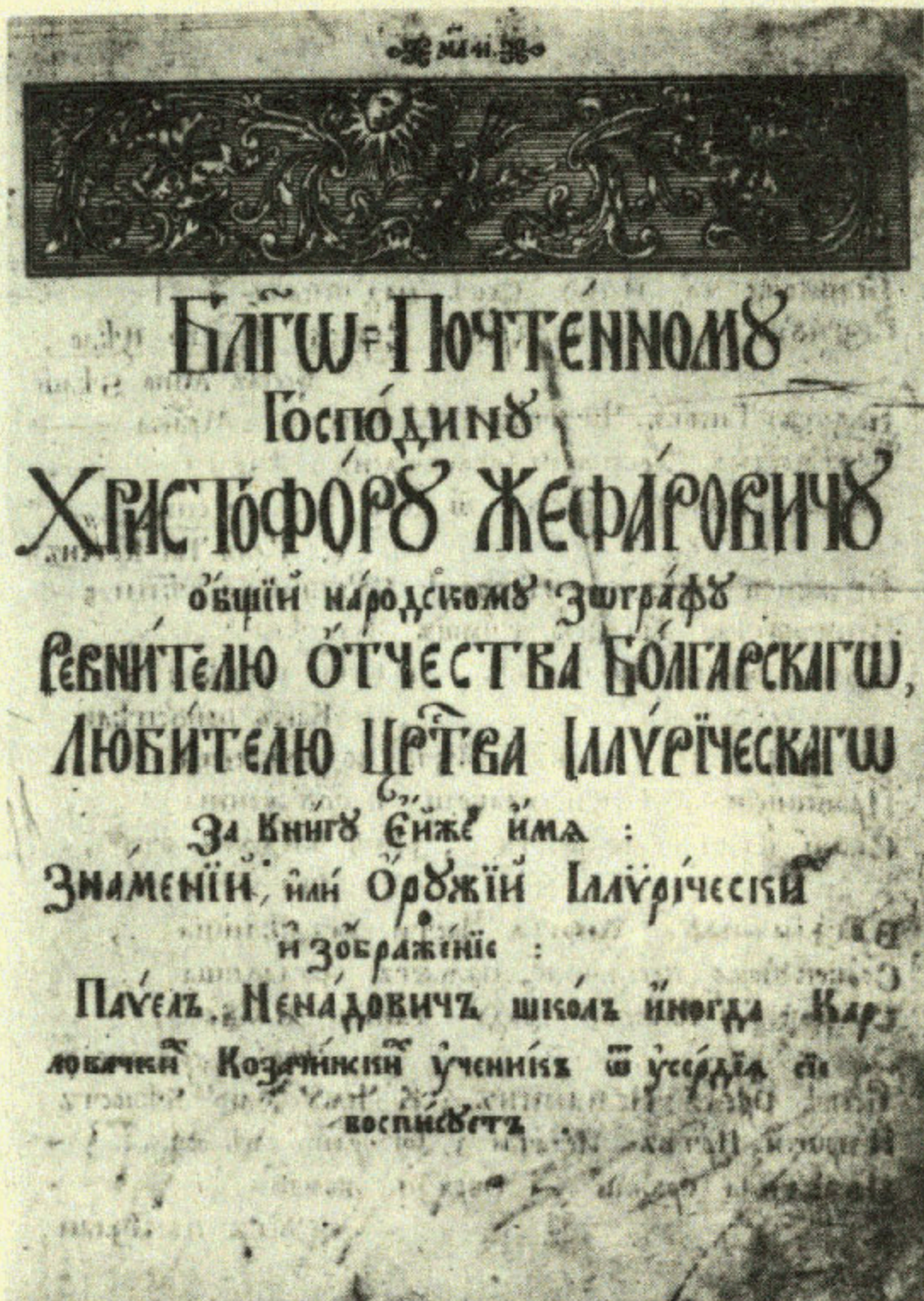

1 - 16. Св. Сава, први архиепископ српски – св. Сава,
други архиепископ српски

4 - 16. Грб Патријаршије

БЛГШ ПОУЧЕННОМЪ
ГОСПОДИНЪ
ХРИСТОФОРЪ ЖЕФАРОВИЧЪ
ОБЩІИ НАРОДСКОМЪ ЗОГРАФЪ
РЕВНИТЕЛЮ ОТЧЕСТВА БОЛГАРСКАГО,
ЛЮБИТЕЛЮ ЦРТВА ІЛЮРІЧЕСКАГО
ЗА КНИГЪ СЪЖЕ ІМА :
ЗНАМЕНІИ ИЛИ ОРДЖІИ ІЛЮРІЧЕСКИ
И ЗОБРАЖЕНІЕ :
ПАВЕЛЪ НЕНАДОВИЧЪ ШКОЛА ІНОГДА КАР-
ЛОУПЧЕИ КОЗЛІНСКИ УЧЕНИКЪ Ш УССАДІА СІ
ВОСПИСЕТЕЦЪ

1 - 3. Посвета Христофору Цефаровићу
од Павла Ненадовића Млађег

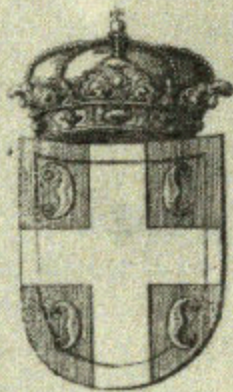
Грб Србије

174 REGNO
ARMA DI PUCASCINO RE DI SERBIA.

Мавро Орбини, Краљевство
словена, 1601

SERBLIA.

Signa Crucem, calycesq; rubro fert Serbia campo
Pro Cruce non paucos Serbia passa focos.
Nunc Cruce prostrata, tamen ulro iustinet ictus;
Hinc fato & facto Sevia dicta venit.

F SILE

Павле Ритер Витезовић,
Стематологија, 1701

Крст, Ошле, Србија створа Навилен.
мак Крст и Ошле и држе прѣ крст.
Нис Крст прѣстѣ, пакт ошле и држе.
тато, држе Србија - пакт ошле.

Христофор Цефаровић,
Стематологија, 1741.

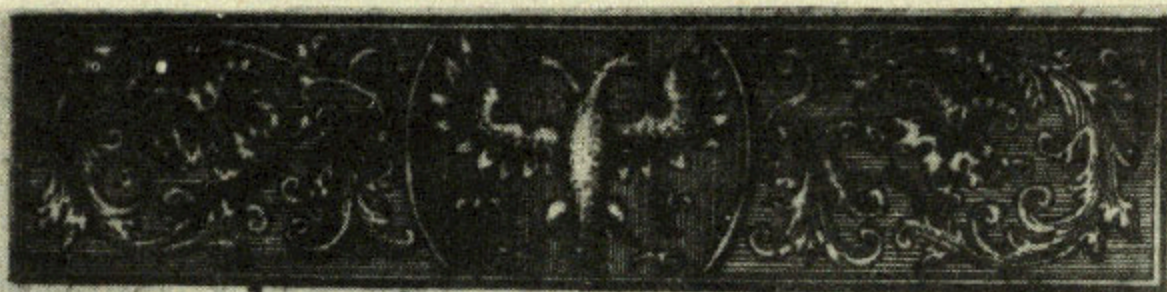

ГЕМАТОГРАФІА,
 КОЖЕ ВЪЗВѢЩІЮ ПАМЯТЪ,
 БЛГО ПОЛУЧАЕ ПОТВЕРЖЕНІА,
 СѢИШЕМЪ: БЛЖЕННІИШЕМЪ, ГЛНЪ, ГЛНЪ,
 АРСЕНІЮ ЧЕТВЕРЬМЪ,
 АРХІЕПІКПІУ ПЕКСМЪ,
 БСІХЪ СЕРБЪВЪ, БОЛГАВЪ, ЗАПАДНА
 Ю ПОМОРА, ДАМАЦІИ, БОСНЫ, ОБОПЪ
 ХУНАА, ИЦІЛАБЪ, ИЛЛУБКА,
 ПАТРІАРХЪ
 ГЛНЪ, ГЛНЪ, МИЛОСТИВІИШЕМЪ
 ХРИСТОФОРЪ ЖЕФИРОВИЧЪ ИЛЛУРИНО РАССІАВІИИ
 ОЦІИ ЗОГРАФЪ ВСПОМОЩІИ ПРИПИСАЕТЪ
 И КЪ УЛОГЪ СЫНОВСКАГО БЛГО
 ГОВѢНІА ДАВЕТЪ
 ВЪВІННІИ.

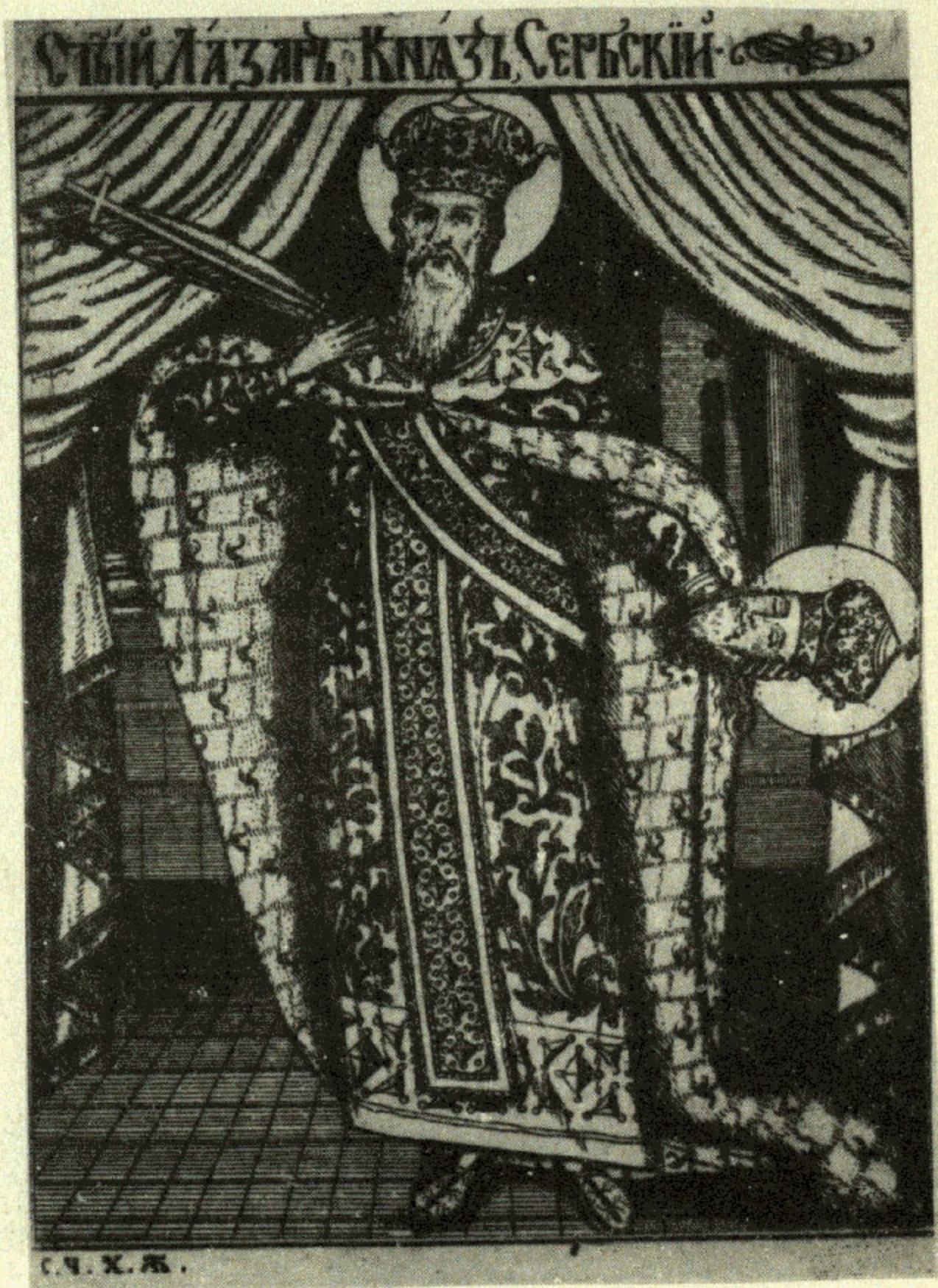
БИБЛИОТЕКА
 МАТРИЦЫ

Санкт-Петербургъ 1876

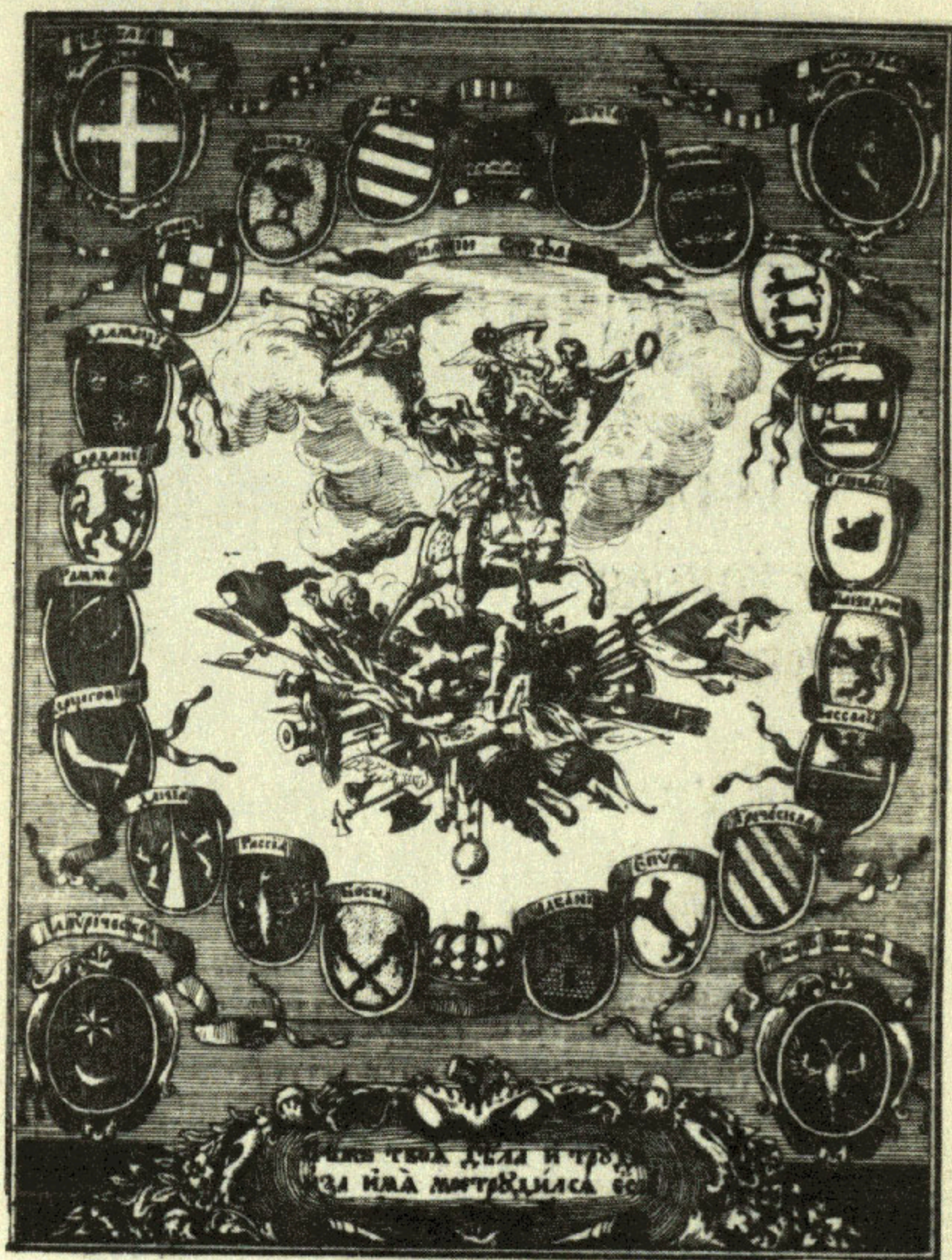
9 - 12. Посвета Арсенију IV
 (Први наслов)

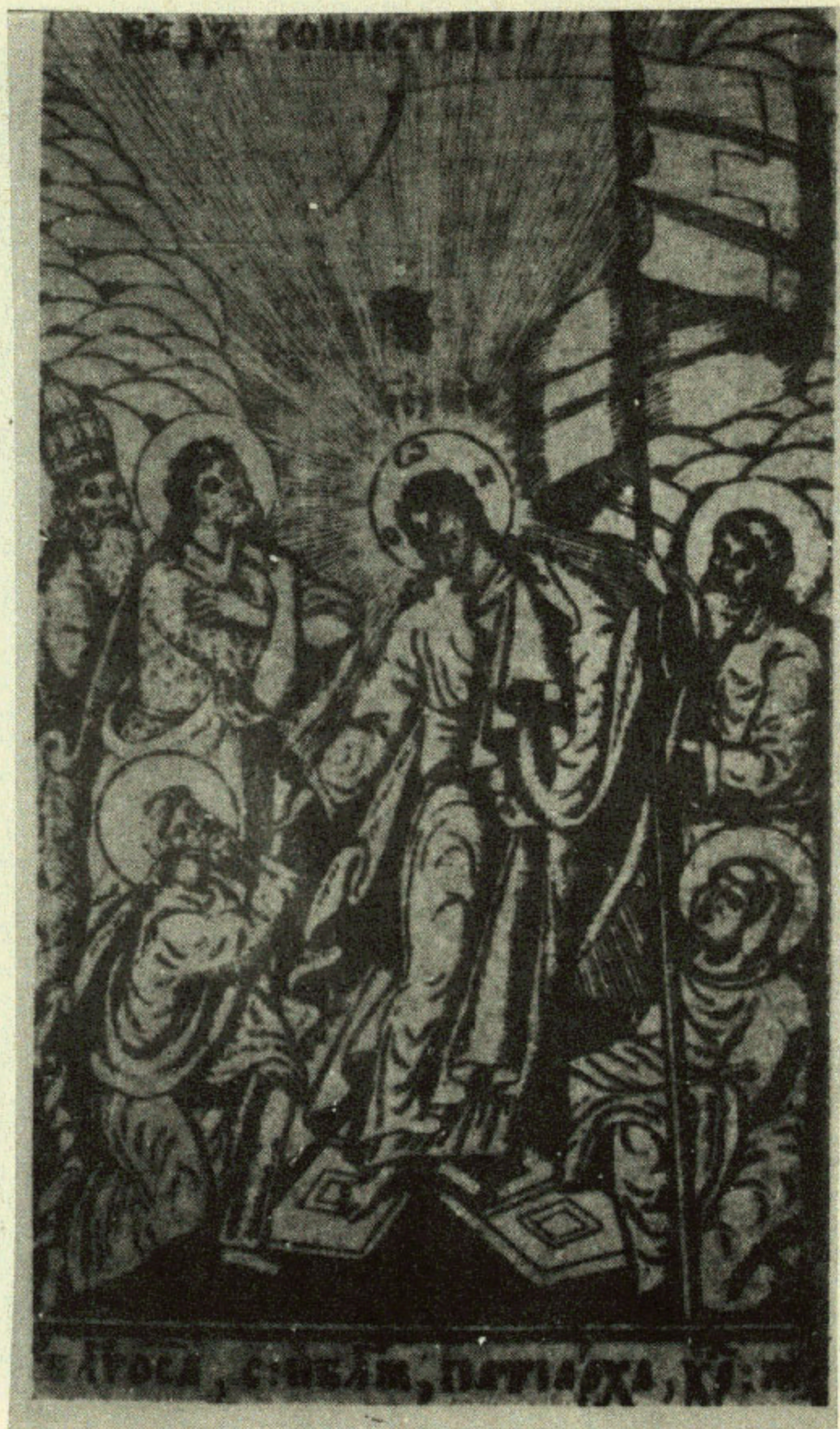
ИЗОБРАЖЕНІЕ
ОРУЖІИ
ИЛЛЮСТРАЦІЙСКИХЪ
АВТОРОМЪ ПАВЛОМЪ РИТТЕРОМЪ
ВЪ ДІАКОНЪ ЛАГІНСКОМЪ ИЗДАНОЕ НА
СВѢТЪ,
И ПО ЕГО УРАЖДЕНІЮ НА СЛАВЕНО-
СЕРБСКИИ ЯЗЫКЪ
ПЕРЕДАННОЕ
ВТОРОЕ ИЗДАНИЕ
Ш, Х, Ж, ІЛ: ОБ, ЗШГ:

1 - 16. Св. Лазар, кнез српски

4 - 16. Цар Душан

17. Силазак у ад

ПРИВИЛЕГІИ

ЧРЕЗЪ

Блаженныа Императоры

АЛЕОПОЛДА

ІОСИФА

И

КАРОЛА ШЕСТАГО

Славнѣйшаго Поминанія:

ТАКОЖДЕ

НѢ ЦАРСТВУЮЩЕЕ ВЕЛИЧЕСТВО

МАРІЮ

ТЕРЕЗІЮ

Славному Народу Імперіи Россійскому

ЧРЕЗЪ СЛѢДУЮЩІА ДѢПЪТИРТИ, И

ПОЛНОМОЩНИКИ

ТОСЪ

ПАВЛА НВЛАДОВИЧА, бѣйна Кавказскаго, и Патриаршескаго Генерал-Висера, Іоанна ГОРГІЕВИЧА, Архі-діакона Патриаршескаго, АРСЕНІА ВУИЧА, Обрістальника Крѣпости З Краини Потиска, АНДРЕА АНДРЕВИЧА, Крайскаго Постформастера Петра Карадинскаго, и Христофа уффелона Баронскаго Администратора

ИСХОДЪТЛИСТВОВАНЫА

СРѢСТВИМЪ ВЫСОКІА КАЦЛАРИИ ДВОРЕНЪТРОНИШІА, ЕЛГОУТРОНЪТИШЕ

ДАРОВАНЫА, и ПОТВѢРЪДЕННЫА

Дне 20. апріліа. лѣта 1743.

И. П. Павла Токи Суворова в. Ш. Ш. Ш. Ш.

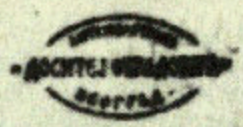
1. 2. 3.
О ПИСАНІЕ

СѢАГѢ БЖІА ГРАДА ІЕРУСАЛІМА, СѢ
ЦРКВѢ ЖИВНОСНАГѢ ГРОБА ГДНА, И ПРІУЧІ
СѢЛІХЪ МѢСТѢ, ВЪ НИХЪ ЖЕ ПО СВИДѢТЕЛЬСТВУ СѢ
СѢЛІСТВѢ ѿ РОЖЪ: ДО ВОЗНЕСЕНІА ХРТОВА МНО
ГІА КО СПСЕНІЮ ЧЛСКОМУ СОДѢАШАСА,

Превосщеннѣишій и словеснѣишій, ГДНЪ, ГДНЪ
ІСАІА АНТОНОВИЧЪ,

Палкославный
АРХІ ЕПІСѢПЪ И МИТРОПОЛІТЪ

Всего в державѣ Вышнаго и Всеславнѣишаго
Дома Австрійскаго Обрѣтающагоса Сербс Сл
венскаго и Валахійскаго Народа, и ихъ ЦЕСА:
КРАЛѢ: БЕЛІЕ ДѢИСТВІТЕЛНЫИ ДВОРНЫИ СО
БѢТНИКЪ, на понизнѣишее прошеніе ЧТНѢ
шаго ГДНА СѢМЕѢНА СѢМОЛОВИЧА АРХІ
ДРИТА ІЕРУСАЛІМСКАГО во еже желіующаго
шати, Читати, и разумѣти, тѢПОМЪ ИЗДАНІА
ѿ ПІЩІТІСЕ БЛГОСЛОВЛЕТЬ ВЪ ВІСННѢ 1748

Настоящее, Крест
Хр: Пасхаліа, Іерусалим
Земля.

Изложба бакрорезних књига
Христофора Цефаровића

Издавач
Библиотека Матице српске

За издавача
Миро Вуксановић

Припремиле
Душица Грбић
Катица Шкорић

Фотографије
Илонка Крстић

Технички уредник
Реља Дражић

Тираж
300 примерака

Реализација: *futura publikacije*
Нови Сад, Каће Дејановић 21, 395008

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

INDIA ANTOHOBEN

